

lyettesíti. Tehát az úgy végeredmények a vélemény alapján történt a döntés.

Nem tudjuk magunknak megmagyarázni, hogy a t. tanács miért helyezkedett szembe a közgyűlés határozatával s hogyan történt, hogy egyszerre bökésnek mutatkozik. — Mert amíg a munkaházak építési ügye idáig nem jutott, addig száz ház építését is sokalta és most mindjárt háromszázat óhajtott építtetni olyan méretekkel, amilyenekkel egyik tervet viszontasították.

A tanácsnak mindenestre bővebbnek kell indokolni szinte érthetetlen elhatározását, mert most úgy látjuk a dolgokat, hogy a t. tanács a közgyűlés határozatának figyelmen kívül hagyásával a maga szakálára intézkedett s ezzel nem csak a már félig-meddig lekötött vállalkozókat károsította meg igen érzékenyen, de magának az ügynek a gyors lebonyolítását is megakadályozta.

Mi csak ezt látjuk és azt, hogy a t. tanács nagy bukást követett el, amikor Eberth tanácsos véleményét magáévá tette. Mert ugyan hogy is lehessen a jövőben bizalommal akármelyik vállalkozó a várossal szemben, ha ez a határozatát éppen úgy változtatja, mint a gavallérember az ingét! De meg hogyan is határozhatott újból egy olyan ügyben, amelyben a közgyűlés ha végleg még nem is döntött, de állást foglalt?

Kíváncsian várjuk a t. magisztrátus bővebb indokolását ebben az igazán furcsa kis ügyben.

A győri cserkészlet.

Megkezdődik az oktatás.

Annak a lelkes munkának, amellyel Sztrokay Lajos, polgári iskolai tanár lapunk kezdeményezése nyomán a cserkészlet ügyét felkarolta, megvan az öröndetes eredménye. A jelentkező fiukból már két mintacsapat, ugynevezett őrs került ki, s ezeknek az oktatását Sztrokay Lajos a jövő hét elején már meg is kezdi. A jelentkezések felvétele nem szűkölködik kedves, de lehárgoló motivumokban sem.

A mozgalom élén álló Sztrokay Lajos már a legelső napokban annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy az eredményes működésnek legnagyobb akadálya az iskolák vezetőinek szűkebb köre lesz. Megjelent több középiskolai tanuló, akik koruk szerint felvehetők cserkészeknek, s elmondták, hogy nagyon szeretnék részt venni, de nem merik megtenni, mert félnek, hogy az igazgató ur nem engedi meg. Sztrokay elküldte őket, hogy szépen kérjék meg az igazgatót, de a válasz tényleg elutasító volt. Valószínű azonban, hogy az illető igazgatónak az a szándéka, hogy külön csapatot szervez, ami igen nemes cél, de mégsem helyesíthetjük, mert többször hangsúlyoztuk, a mozgalommal kapcsolatban, hogy abból minden szétvonást, és akár vallási, akár egyéb kaszt-tekintetet ki kell küszöbölni. Egy más iskola növendékei pedig a válasszal vissza sem tértek, ami arra enged következtetni, hogy ott is elutasítást nyertek.

Annál felemelőbb aztán az az epizód, amelyet a tanár ur örömmel mesélt el.

Beállított hozzá a napokban két 7—8 évesnek látszó kis fiú. A nagyobbik bátran odaállt elé s így szólt:

— Bácsi kérem, én Lugosi Pista vagyok és az öcsémmel együtt szeretnék cserkész lenni.

— Igen ám, de még nagyon kicsik vagytok ám fiaim. Hányadikba jártok?

— En a második elemibe, az öcsém meg az elsőbe.

— No látod! Ilyen kis gyerekek nem lehetnek cserkészek.

— Miért nem bácsi? Hisz mi már tudjuk az egész könyvet kívülről.

Nos, a bátor és vállalkozó kicsinyek kedvét nem akarta elvenni, Sztrokay elhatározta, hogy valami módon alkalmat ad a fiuknak a cserkészetre, s kinevezi majd őket tiszteletbeli cserkészeknek. Előbb azonban levélben fölkereste a gyermekek apját, Lugosi István dr. orvost, hogy tud-e az apróságok vállalkozásáról, s mit szól hozzá. Dr. Lugosi a következő levélben válaszolt:

Igen tisztelt tanár ur!

Szíves és gyors közlésében megnyilvánuló előzékenységet hálásan köszönöm. Kis fiaimat elejétől fogva a scout-boy szervezetben megalapozott elvekhez hasonlóan neveltem. Mint gyermekorvos, önzetlen fáradozását nagy szimpátiával kísérem és folyó hó 20-tól aug. 6-ig terjedő szabadságidőm kivételével legkészségesebben állok nemzetmentő törekvéseinek szolgálatába, bár egyelőre nem tudom, mi módon. Talán a mentés terén, mert a Bpesti önkéntes mentőegyesület első örsvezetője voltam. Kis fiaimat újra küldöm. Köszönettel fogadom tanár ur ajánlatát, kérem méltóztassék őket a további parancsaival ellátni. Jó munkát!

Egy speciális gyermekorvos írta ezt a levelet, aki bizonyára tudja, mik a feladatai a modern gyermeknevelésnek, s hogy nem frázisokat ír, bizonyítja azzal, hogy a saját fiait is a mozgalom szolgálatába bocsátja. A kedves buzdítás megkészsézte a vezető tanár kedvét s mint már mondtuk, hétfőn megkezdik a két őrsbe osztott csapat rendszeres oktatását.

Eleinte természetesen az általános elvek ismerete a fontos, azután következnek, még pedig minél hamarabb, az elméleti részekkel párhuzamosan a gyakorlati oktatás. Első cél lévén a lelki tulajdonságok fejlesztése, a megfigyelő képesség, a következtetés, hidegvér stb. erősítésére szolgáló gyakorlatok végzendők. A fiukat a szabad természetben állatnyomok felismerésére, egyes jelenségekből történt dolgokra való következtetésre, morse és szemafor-jelzésekre tanítják meg. Nagy szolgálatot tesznek a »cserkészjátékok«, melyek közül legérdekesebb a »kém«. Ez abból áll, hogy huszonegy különböző tárgyat (könyv, zsebkönyv, gyűrű, stb.) rendetlen sorokban elhelyeznek az asztalon, a fiuk a tárgyakat egy percig szemlélhetik s akkor letakarják azokat. Most mindegyik fiú annyi tárgyat ír fel egy papirosra, amennyire csak emlékszik. Aki legtöbbre emlékszik, az nyert. A játék csak első pillantásra mutatkozik naivnak, mert egyáltalán nem könnyű, nagy gyakorlatot igényel, s mint a tapasztalat mutatja, nagy fiúk is igen szívesen játszik. Nagy gondot fordít a mozgalom a testgyakorlatra s már a szabadban való életmód is roppant fontossággal bír a fiuk testi fejlődésére, de különös misztiót van hivatva szemponthoz teljesíteni éppen a városi fiúk között. A fogak, a bőr és az egész test ápolására, is megtanítja és rászoktatja a fiukat. A testgyakorlat a szabad sport, football, atlétika és a svéd-gimnasztika szolgálja.

A cserkész kiképzés harmadik, nem kevésbé értékes része a kézügyességek és egyes mesterségek elsajátítása. Erre alkalmat ad az u. n. kiválósági jelvények (efficiency badges) intézménye. Ezek megszerzése bizonyos speciális ügyességek elsajátításához van kötve, s így azok elnyerésére üdvös versengés fejlődik ki a fiúk között. A »cserkész tulajdonságok« elsajátítása után valóságos kis mindentudó lesz a cserkész. Az igazi cserkész úgy olvas a szabad természetben, mint a nyitott könyvben. Nincs titok előtte: minden állatot ismer, tisztában van az életmódjával. A növényeket alaposan ismeri. A sarkcsillagról megtalálja az északot, a nap állásáról kiszámítja az időt. Meg tudja mondani, milyen időjárás lesz. Az állatok nyomát felismeri.

A legfontosabb kiképzési ág a megközelítés s ez a szoros értelemben vett cserkészlet. Ehhez kitűnő látó, halló, szagló, ízlelő és tapintó érzékek kell birtoka a cserkésznek, s ezeket rendszeresen fejlesztenie. Természetesen a gyakorlatokat is játékok, vagy verseny alakjában végzi. Egyáltalán jellemző a cserkész pedagógiára, hogy minden gyakorlatot verseny alakjába önt, aminek nagy előnye szemmel látható. Gyakoribbak azok a gyakorlatok, melyekben egy őrs a győztes. Ez rendkívül fejleszti az összetartás érzését, amelynek kifejlését a cserkészmozgalom egyik főfeladatának tekinti.

A győri cserkésznevelés is ezeken az alapokon indul meg s a hatás nem fog elmaradni, mert az első cserkészgyakorlatok hírére tömegesen jönnek a jelentkezők, mint ez már máshol számtalanszor megtörtént.

A város fejlesztése.

Egy elhanyagolt városrész.

Ahogy a város tizenöt éves fejlődését nézzük, szemünkbe ötlök egy városrész, amelynek a képe mit sem változott ezen idő alatt.

Az új város valóságilag mostohagyermek a gondoskodó magisztrátusnak.

Ha akármilyen közintézményről, gyáralapításról van szó, minden más városrészt kombinációba hoznak, csak Újvárosról hallgatunk mélysegesen. Pedig hát ez a városrész büszkélkedhet Győr legszelebb utcájával s emellett gyárak elhelyezésére is alkalmas területek állnak rendelkezésre.

Néhány évvel ezelőtt szó volt róla, amikor a pályaudvar kihelyezése kérdése felzúrt került, hogy a teherpályaudvart ide fogják építeni. A városrész törvényhatósági bizottsági tagjai meg is indították az akciót, de jószándéklukat igen hűvösen fogadták. Az ügy elaludt és Újváros is alszik.

A piac decentralizálása kérdésénél is agítottak mellette és ismét elejtettek.

Szinte megmagyarázhatatlan a magisztrátus részéről megnyilvánuló tartózkodás ezen városrészrel szemben s provokálólag követeli a városrészt képviselő törvényhatósági bizottsági tagoktól, hogy az általános városfejlesztési programba Újváros beillesztését immár energikusan követeljék.

Azok a kifogások, amelyeket ellene felhozunk — amúgy sem állnak meg. Mindegy alkalmas hely és terület kínálkozik itt, csak atyai-lag kellene vele foglalkozni.

Ugy tudjuk, hogy a város ismét tárgyal több külföldi gyár vezetőségével, akik Győrtől gyárakat óhajtanak építtetni. Juttathatónak ezekből legalább is egyet Újvárosnak, hogy leendőlet adjanak úgy iparának, mint kereskedelmének. Ez által a házak értéke is emelkedne s az építési kedv fokozásával a mai ősi házak helyébe új épületek emelkednének.

A város fejlesztését nem szabad egy irányban vezetni, mert ez által kárt szenvednek azok a városrészek, amelyeket figyelmen kívül hagyunk.

A magisztrátusnak minden városrészrel, minden polgárral szemben egyenlő kötelezettségei vannak. Az eddig elhanyagolt Újvárost is kötelessége fejleszteni.

Szabó Samu

szabadalmazott takaréktűzhely- és lakatosárugyár részvénytársaság GYŐR.

Kizárólag: Hosszu-utca 21a. Telefon 344. Alapította Szabó Samu 1866-ban.

Egyedüli gyártói a szabadalmazott „UNIKUM” takaréktűzhelyeknek.

Az építkezési időnyre ajánlanak: Szabó Samu-féle szabadalmazott szerkezetű takaréktűzhelyeket bármily nagyságban és kivitelben, lemez- vagy fayencecsempeburkolattal, esetleg légszűrőfőzővel kombinálva, minden árban, a legszolidabb kivitelben.

Elvállalják pontos időre való gondos kivitelre egy helyben, mint az ország bármely részében teljes építkezések összes lakatosmunkáit, ugymint: szegeszt, vaszerkezeti-, rács- és díszmunkákat.

Vaslepcsek. — Korlátok. Csigalepcsek. — Rácsozott ablakok. Tűzmentes ajtók. — Diszrácsok. — Rácskapuk. — Díszoromszatók.

Pontos címünkre tessék figyelni!

A győri megyei könyvtár digitalizált dokumentuma